

▼ حرف روز

معجزه‌های مذاکره با غرب؟!

گاه مسائل سیاسی آنقدر غامض می‌شود که حل و فصل آن سال‌ها زمان می‌برد. این روزها برخی رسانه‌ها و گروه‌های سیاسی مدعی هستند از طریق مذاکره با غرب در زمینه هسته‌ای و نظایر آن می‌خواهند و می‌توانند همه تحریم‌ها را بردارند! این ادعا تا اینجا و به‌خودی خود مشکلی ایجاد نمی‌کند؛ چه اینکه ممکن است افراد و رسانه‌ها درباره موضوعات گوناگون و به ویژه در ایام تبلیغات انتخاباتی دیدگاه‌هایی شاذ داشته باشند؛ اما ماجرا زمانی حساسیت پیدا می‌کند که این وهمیات مبنای تصمیم‌گیری در سیاست خارجی قرار بگیرد. آیا واقعاً مذاکره این چنین معجزه می‌کند؟! خسارت‌های این طرز تفکر و ساده‌سازی مسائل پیچیده، منافع ملی یک جامعه را بر باد می‌دهد. مگر ترامپ و کیم جونگ اون، رئیس‌جمهور کره شمالی سه بار دیدار نکردند؟ مگر ترامپ به عنوان اولین رئیس‌جمهور آمریکا در خاک کره پا ننهاد؟ مگر بین آن دو چندین نامه رد و بدل نشد و رئیس‌جمهور کره نوشت: «من نمی‌توانم لحظه‌ای را که دست جنابعالی را محکم گرفتم فراموش کنم؟» پس چرا این رخداد، تحریمی را علیه کره شمالی لغو یا تعلیق نکرد؟

نتیجه تمرکز بر ایده مذاکره با غرب برای حل مسائل اقتصادی و برطرف کردن تحریم‌ها به درنات‌ترین اتفاقات منجر شد. جان بولتون در کتاب خاطرات خود به نام «اتاقی که در آن اتفاق افتاد» نوشته است: «ما (آمریکایی‌ها) تصمیم گرفتیم پس از خروج از برجام و اعمال تحریم‌های نفتی، چنانچه ایران مبادرت به فروش نفت در آب‌های بین‌المللی کند، نفت‌کش‌های ایرانی را مورد حمله نظامی قرار دهیم؛ در پی آن آمریکایی‌ها و احتمالاً با همدستی صهیونیست‌ها بعد از ۱۸ اردیبهشت ۹۷ چندین نفت‌کش متعلق به ایران را در آب‌های مدیترانه و دریای سرخ مورد اصابت حملات موشکی و غیره خود قرار دادند!»

ابعاد سیاست فشار حداکثری ترامپ در دولت و دوره روحانی و ظریف آنقدر گسترده و چند لایه بود که تاریخ تحریم‌ها، چنین دشمنی‌های ظالمانه را به خود ندیده است؛ به‌گونه‌ای که اکنون سازوکارهای برطرف کردن آن تحریم‌ها از دشوارترین امور است. توصیف معجزه‌های مذاکره از سوی برخی رسانه‌ها و نیروهای سیاسی در حالی است که آمریکایی‌ها در ازای آن همه اقدامات سازنده ایران در اجرای تعهدات برجامی، به وظایف خود پایبند نبودند و رئیس کل وقت بانک مرکزی در این زمینه عبارت معروف و ماندگار «تقریباً هیچ» را به کار برد. در این‌جا فقط یک «امید» وجود دارد و آن، اینکه دکتر پزشکیان از تاریخ و آنچه بر ملت ایران گذشت، «عبرت» بگیرد و با «تنوع‌سازی» و «توازن‌گرایی» در سیاست خارجی مسیر تحقق منافع ملی را پیش ببرد و همه تخم‌مرغ‌ها را در سبد مذاکره با غرب نگذارد. عزیز غضنفری

▼ گزارش روز

توصیه‌ای به اهل قلم و سخن: امیدها را زنده کنید

این روزها تقریباً رسانه مکتوب یا کانالی در پیام‌رسان‌ها وجود ندارد که به آن رجوع شود و صحبت از نفی دولت‌ها و نادیده گرفتن زحمات کارگزاران دولت‌های گذشته را نبینیم. به عبارتی، کم یا زیاد از همه جریان‌های کشور با تمسک به ترفندهای رسانه‌ای در حال پیگیری اهداف خاص حزبی خود هستند، غافل از اینکه در پیرامون این رویکرد که آنها در پیش گرفته‌اند، چه اثرات نامطلوبی برای کشور در پی دارد.

سخن مهم این است که جریان‌های گوناگون کشور اگر به دنبال جلب نظر افکار عمومی و اعتماد مردم هستند، باید ویژگی‌های مثبت افراد مورد وثوق خود را تبیین و تشریح کنند، نه اینکه به تخریب، سیاه‌نمایی از دولت‌ها و در نتیجه نادیده گرفتن زحمات کارگزاران گذشته پرداخته شود. اگر هم قرار است نقدی صورت گیرد، باید جنبه انصاف را رعایت کرد و با آمارهای جهت‌دار و گاهی نادرست، از عملکردهای گذشته سیاه‌نمایی نکرد. در واقع، نقاط قوت و ضعف را باید توأمان با هم نگریست و بر اساس آن، در فضایی امیدآفرین راهکار ارائه داد. برای نمونه، این روزها در خصوص بدهی برجای مانده از دولت سیزدهم جداول و آمار نادرستی در حال انتشار است که مخاطب را به اشتباه می‌اندازد. یا اینکه دیده می‌شود افراد و روزنامه‌هایی زحمات کم سابقه دولت شهید رئیسی در صنعت برق را نادیده می‌گیرند. مخصوصاً که توسعه زیرساخت‌ها از افتخارات نظام و همه دولت‌هاست و یادمان باشد این روزها قطعی گسترده برق در کشورهای پیشرفته نیز ایجاد می‌شود. نقد منصفانه درباره دولت دوازدهم نیز باید مدنظر باشد و فشار تحریم‌ها، کرونا و تحولات بین‌المللی نباید در تحلیل کنش و شاخص‌های کلان اقتصادی دولت دوازدهم نادیده گرفته شود.

مسئله اساسی و حائز اهمیت این است که هر بیانی در اثبات یا نقد دولت‌های گوناگون که بر سر کار آمده‌اند، نباید به گونه‌ای باشد که سیاه‌نمایی دولت‌ها را القا کند. چه اینکه گاهی دیده می‌شود، افراط در بیان سخن و نگارش قلم، ذیل جهت‌گیری‌های نادرست به سیاه‌نمایی از کشور و نظام منجر شده است. چنین رویکردی در نهایت به ایجاد ناامیدی و سرخوردگی اجتماعی ختم می‌شود. بدیهی است گسترش فضای یأس و القای ناتوانی در حل و فصل مشکلات اقتصادی، روح عزت ملی را تضعیف کرده و در نتیجه توان حرکت به سمت حل و فصل مشکلات را کاهش می‌دهد. امروز کشور در وضعیتی است که حل و فصل مشکلات اقتصادی آن تنها در سایه ایمان و امید به آینده امکان‌پذیر است و چنانچه یأس در جامعه سایه افکند، امید که پیشران هر حرکت اقتصادی است، کم رنگ می‌شود. از این منظر نقدها را منصفانه کنیم و قلم و بیان خود را نه با نگاه حزبی، بلکه با نگاه ملی به حرکت درآوریم.

▼ خبر ویژه

زلنسکی برکنار می‌شود؟

سرویس اطلاعات خارجی روسیه (SVR) براساس اطلاعات به دست آورده اعلام کرد: «غرب به شدت نگران احساسات و تفرکات مردم در اوکراین است. وزارت خارجه آمریکا و سرویس خارجی اروپا دریافته‌اند که نارضایتی در میان اوکراینی‌ها به دلیل طولانی شدن جنگ با روسیه به شدت بالا رفته و بی‌اعتمادی فزاینده‌ای نسبت به مقامات وجود دارد، به‌ویژه آنکه مشروعیت «ولودیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین پس از انقضای پایان دوران ریاستش در ۲۰ مه ۲۰۲۴ زیر سؤال است.» بر اساس این اطلاعات اگرچه واشنگتن و متحدانش مخالفان زلنسکی در اوکراین را متقاعد می‌کنند که تا زمان مناسب خویشتن‌داری کنند، اما هم‌زمان تلاش‌ها برای یافتن جایگزینی برای زلنسکی را افزایش داده‌اند. بر اساس این اطلاعات تماس‌هایی با رهبر احزاب طرفدار اروپا، مانند «پترو پوروشنکو» و شهردار کی‌یف «ویتالی کلیچکو» برقرار شده و گفت‌وگوهای مخفیانه‌ای با رئیس دفتر رئیس‌جمهور اوکراین «آندری یرماک»، «والری زالوژنی»، فرمانده سابق ارتش و «دیمتری رازومکف» رئیس سابق پارلمان اوکراین انجام شده است.

▼ اخبار

چین آمریکا را تحریم کرد!

دولت چین با توجه به اقدام آمریکا در فروش سلاح به منطقه تایوان اعلام کرد، علیه شرکت‌های نظامی این کشور و مدیران ارشد آنها تحریم‌هایی جدید اعمال کرده است. دولت چین اقدام آمریکا را نقض سیاست «چین واحد» و همچنین سه بیانیه مشترک واشنگتن - پکن توصیف کرده و گفته است، واشنگتن با این اقدام افزون بر دخالت در مسائل داخلی چین در جهت تضعیف حاکمیت و تمامیت ارضی این کشور گام برداشته است. بر اساس اصل «یک چین» یا «چین واحد» هر کشوری که دارای روابط رسمی با پکن است، حق ندارد با تایوان روابط رسمی داشته باشد. شرکت صنایع دفاعی «اندوریل»، شرکت سامانه‌های تاکتیکی دریایی، شرکت «پاسیفیک ریم»، شرکت هوافضایی آوکس، شرکت هوافضای ال کادی و شرکت فناوری سامیت شش شرکتی هستند که در فهرست تحریم‌های چین قرار گرفته‌اند. دولت چین افزون بر این پنج نفر مدیران ارشد این شرکت‌ها را نیز در فهرست تحریم‌ها قرار داده و نوشته است، تمامی دارایی‌های منقول و غیرمنقول این شرکت‌ها و افراد در قلمرو حاکمیتی چین مسدود خواهند شد.

بایدن تصمیمش را تغییر نمی‌دهد؟

در حالی که فشارها برای کناره‌گیری جو بایدن از نامزدی دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا به شدت افزایش یافته است، وی تأکید کرد: «از انتخابات کناره‌گیری نخواهد کرد و در انتخابات هم پیروز خواهد شد.» وی با اشاره به این فشارها گفت: «آنها می‌گویند که کمپین انتخاباتی من در حال فروپاشی است، اما من نامزد حزب دموکرات هستم.» شبکه خبری «سی‌ان‌ان» به نقل از یک منبع گزارش داد، رهبر حزب دموکرات در مجلس نمایندگان آمریکا نیز در دیداری که با جو بایدن داشته، از او حمایت نکرده است. بسیاری از حامیان مالی کارزار انتخاباتی حزب دموکرات نیز گفته‌اند، در صورت کناره‌گیری نکردن بایدن، حمایت‌های مالی خود را متوقف خواهند کرد. نمایش ضعیف بایدن در مناظره انتخاباتی در مقابل ترامپ و گاف‌های بی‌شمار وی سبب شده است بسیاری از اعضای حزب دموکرات خواستار کناره‌گیری وی شوند.

نتانیاهو نمی‌گذارد مذاکرات به نتیجه برسد

رسانه‌های رژیم صهیونیستی به نقل از اعضای تیم مذاکره‌کننده این رژیم اعتراف کردند، نتانیاهو در برابر دستیابی به توافق آتش‌بس کارشکنی می‌کند. یک منبع امنیتی رژیم صهیونیستی گفته است، مذاکرات به مرحله سرنوشت‌ساز رسیده، ولی در میان ما(اشاره به نتانیاهو) کسی است که در برابر آن مانع‌تراشی می‌کند. از سوی دیگر، یک رسانه رژیم صهیونیستی به نقل از منابع آگاه اعلام کرد، نتانیاهو مذاکرات را به تنهایی مدیریت می‌کند. این منابع گفتند که نتانیاهو در حال حاضر بر تمام جزئیات مسلط بوده و تصمیم گرفته است موضع خود را درباره مذاکرات تشدید کند. اکسیوس هم به نقل از یک مقام صهیونیست شرکت‌کننده در مذاکرات اعلام کرد، درخواست جدید نتانیاهو مبنی بر جلوگیری از بازگشت رزمندگان فلسطینی به شمال غزه، مذاکرات را با مانع روبه‌رو می‌کند.

افزایش ۱۳ هزار بشکه‌ای نفت ایران

اوپک در جدیدترین گزارش ماهیانه خود به نقل از منابع ثانویه اعلام کرد، تولید نفت ایران در ماه ژوئن ۲۰۲۴ با ۱۳ هزار بشکه در روز افزایش نسبت به ماه قبل از آن به ۳ میلیون و ۲۵۱ هزار بشکه در روز رسیده است. این در حالی است که کل تولید نفت خام اوپک ۸۰ هزار بشکه در روز در ماه ژوئن نسبت به ماه قبل از آن کاهش داشته و به ۲۶ میلیون و ۵۶۶ هزار بشکه در روز رسیده است. اوپک متوسط قیمت نفت سنگین ایران در نیمه نخست سال جاری میلادی را نیز ۸۳ دلار و ۴۵ سنت اعلام کرده است که این رقم در مقایسه با قیمت ۷۹ دلار و ۵۸ سنتی مدت مشابه سال قبل حدود ۴ دلار افزایش داشته است.

▼ اخبار کوتاه

◀ ارتش رژیم صهیونیستی نتایج نخستین گزارش خود را درباره درگیری‌های رخ داده در شهرک صهیونیست‌نشین «بئری» در منطقه اشغالی مجاور نوار غزه در روز آغاز عملیات طوفان الاقصی در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ منتشر و به شکست نظامیان ارتش رژیم صهیونیستی در دفاع از شهرک‌نشینان برابر رزمندگان مقاومت فلسطین اعتراف کرد. در بخش نتیجه‌گیری این گزارش آمده است: «در روز عملیات طوفان الاقصی، شهرک بئری در عمل به کنترل نیروهای مقاومت فلسطین درآمد و ارتش اسرائیل در مأموریت خود برای پیشیتبانی و حمایت از ساکنان این شهرک متحمل شکست شد.»

◀ «محمدجواد ظریف» وزیر اسبق امور خارجه طی حکمی از سوی مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور منتخب، به‌عنوان رئیس شورای راهبری دوره انتقال دولت چهاردهم منصوب شد. ظریف در مسئولیت جدیدش، طی گفت‌وگویی با اشاره به شایعات منتشرشده در فضای مجازی درباره وزرای احتمالی دولت چهاردهم، از همه رسانه‌ها و نامزدها و دوستان و طرفداران‌شان تقاضا کرده است که از دامن زدن به شایعات و طرح اسامی که نه‌تنها هیچ پایه و اساسی ندارد، بلکه تنها موجب خدشه‌دار شدن اعتماد عمومی به روند می‌شود، خودداری کنند.

◀ «سردار اسماعیل قانانی» فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با سفر به مناطق جبهه مقاومت در دیدار با فرماندهان و مسئولان ارشد مقاومت اسلامی بر حمایت جمهوری اسلامی ایران از مقاومت ضد صهیونیستی منطقه تأکید کرد. سردار قانانی تصریح کرد: «حمایت از مقاومت اسلامی به ویژه فلسطین و ایستادگی مردم مقتدر غزه از سیاست‌های راهبردی، دائمی و مورد اتفاق ارکان نظام بوده و مورد حمایت و همراهی آحاد مختلف ملت ایران است.»

◀ «رومن استینوف» با اشاره به تشکیل دولت جدید در ایران پس از انتخابات ریاست‌جمهوری تأکید کرد، «رافائل گروسی» مدیر کل آژانس مایل به ادامه گفت‌وگوها با دولت جدید ایران است. وی افزود: «ما می‌دانیم که قصد او برای ادامه گفت‌وگوهای فنی و سیاسی صادقانه است، اما باید این نکته را مدنظر داشته باشیم که همه چیز به مدیر کل آژانس بستگی ندارد و بعضی از اعضای شورای حکام آژانس علاقه‌ای به حل و فصل موضوعات پیرامون برنامه هسته‌ای ایران ندارند.»

◀ شبکه تلویزیونی «سی‌ان‌ان» به نقل از برخی اعضای دموکرات کنگره آمریکا گزارش داد، «باراک اوباما» رئیس‌جمهور پیشین و «نانسی پلوسی» رئیس سابق کنگره آمریکا، درباره آینده نامزدی جو بایدن در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ محرمانه گفت‌وگو کرده‌اند. بر اساس این گزارش، اوباما و پلوسی نگرانی خود را از دشواری شکست دادن دونالد ترامپ، نامزد حزب جمهوری‌خواه بدون اینکه مشخص کنند چه باید کرد، ابراز داشتند.